

Judikatūras krājums

Lieta T-380/17

(spriedums publicēts izvilkumu veidā)

**HeidelbergCement AG
un
Schwenk Zement KG
pret
Eiropas Komisiju**

Vispārējās tiesas (astotā palāta) 2020. gada 5. oktobra spriedums

Konkurence – Koncentrācija – Pelēkā cementa tirgus Horvātijā – Lēmums, ar kuru koncentrācija ir atzīta par nesaderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līgumu – Attiecīgie uzņēmumi – Attiecīgais tirgus – Iekšējā tirgus būtiska daļa – Vērtējums par darījuma ietekmi uz konkurenci – Saistības – Tiesības uz aizstāvību – Daļēja nodošana valsts iestādēm

1. *Uzņēmumu koncentrācija – Kopienas mēroga koncentrācija – Vērtējuma kritēriji – Attiecīgo uzņēmumu apgrozījums – Attiecīgais uzņēmums – Jēdziens – Kontroles pār sabiedrību iegūšana no kopuzņēmuma puses – Mātesuzņēmumu kā attiecīgo uzņēmumu ņemšana vērā – Nosacījumi – Mātesuzņēmumi, kas ir koncentrācijas patiesi dalībnieki – Tiesiskās drošības principa pārkāpums – Neesamība (Padomes Regulas Nr. 139/2004 1. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 2008/C 95/01 145.–147. punkts)*

(skat. 98., 99., 105.–126., 130.–136. un 149.–151. punktu)

2. *Eiropas Savienības tiesības – Principi – Tiesiskā drošība – Savienības tiesiskais regulējums – Skaidrības un paredzamības prasība – Nenoteiktu juridisku jēdzienu, kas ir jāinterpretē un jāpiemēro administrācijai, izmantošana – Pieļaujamība (Padomes Regulas Nr. 139/2004 1. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 2008/C 95/01 145.–147. punkts)*

(skat. 130.–136. punktu)

3. *Uzņēmumu koncentrācija – Kopienas mēroga koncentrācija – Vērtējuma kritēriji – Attiecīgo uzņēmumu apgrozījums – Attiecīgais uzņēmums – Jēdziens – Kontroles pār sabiedrību iegūšana no kopuzņēmuma puses – Mātesuzņēmumu kā attiecīgo uzņēmumu ņemšana vērā – Nosacījumi – Mātesuzņēmumi, kas ir koncentrācijas patiesi dalībnieki – Pierādījumi – Komisijas rīcības brīvība – Ierobežojumi – Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma ņemšana vērā*

(Padomes Regulas Nr. 139/2004 1. panta 2. punkts; Komisijas Paziņojuma 2008/C 95/01 145.–147. punkts)

(skat. 153.–160., 167.–174., 180., 198., 202.–206., 234., 253., 255.–258., 260.–270. un 279.–281. punktu)

4. *Uzņēmumu koncentrācija – Pārbaude, ko veic Komisija – Konkrētā tirgus definīcija – Ģeogrāfiskā norobežošana*
(Padomes Regula Nr. 139/2004; Komisijas Paziņojums 97/C 372/03)

(skat. 293.–343. punktu)

5. *Uzņēmumu koncentrācija – Saderīguma ar iekšējo tirgu novērtēšana – Dominējoša stāvokļa, ar ko iekšējā tirgū būtiski tiek traucēta efektīva konkurence, radišana vai nostiprināšana – Konkurences traucēšana iekšējā tirgus būtiskā daļā – Kritēriji*
(Padomes Regulas Nr. 139/2004 2. panta 3. punkts)

(skat. 347.–358. punktu)

6. *Uzņēmumu koncentrācija – Saderīguma ar iekšējo tirgu novērtēšana – Dominējoša stāvokļa, ar ko iekšējā tirgū būtiski tiek traucēta efektīva konkurence, radišana vai nostiprināšana – Darījuma pretkonkurences seku novērtēšana – Kritēriji*
(Padomes Regulas Nr. 139/2004 2. panta 3. punkts)

(skat. 366., 405., 431., 450., 499., 524., 528., 568. un 569. punktu)

7. *Uzņēmumu koncentrācija – Pārbaude, ko veic Komisija – Attiecīgo uzņēmumu saistību piedāvājumi ar mērķi padarīt paziņoto koncentrāciju par saderīgu ar iekšējo tirgu – Saistības, kas dod tiesības piekļūt infrastruktūrai un tīkliem*
(Padomes Regula Nr. 139/2004; Komisijas Paziņojuma 2008/C 267/01 63. punkts)

(skat. 580.–586. punktu)

8. *Uzņēmumu koncentrācija – Administratīvais process – Tiesību uz aizstāvību ievērošana – Uzņēmumu tiesības tikt uzklausītiem – Apjoms*
(Padomes Regula Nr. 139/2004)

(skat. 633.–635., 665.–668. un 693. punktu)

9. *Uzņēmumu koncentrācija – Administratīvais process – Paziņojums par iebildumiem – Dokumenti, kas ir pieejami paziņojuma par iebildumiem pieņemšanas brīdī, bet tajā nav iekļauti – Pieņemamība pierādīšanas līdzekļa statusā – Nosacījumi*
(Padomes Regulas Nr. 139/2004 18. panta 1. punkts)

(skat. 636. punktu)

10. *Uzņēmumu koncentrācija – Administratīvais process – Tiesību uz aizstāvību ievērošana – Piekļuve lietas materiāliem – Valodu lietojums – Komisijas telefonsarunu ar attiecīgo uzņēmumu klientiem un konkurentiem protokoli – Piekļuve protokoliem to oriģinālajā valodā – Pieļaujamība*
(Padomes Regula Nr. 139/2004)

(skat. 660.–664. punktu)

11. *Uzņēmumu koncentrācija – Pārbaude, ko veic Komisija – Lēmums nodot koncentrācijas novērtējumu izskatīšanai dalībvalsts kompetentajām iestādēm – Daļēja nodošana, kas ir ierobežota ar koncentrācijas ietekmes uz attiecīgajiem tirgiem dalībvalstī vērtējumu – Sekas*
(Padomes Regulas Nr. 139/2004 4. panta 4. punkts)

(skat. 684.–689. punktu)

Rezumējums

2016. gada 5. septembrī *HeidelbergCement AG* un *Schwenk Zement KG* (turpmāk tekstā kopā – “prasītājas”) paziņoja Komisijai koncentrācijas projektu, atbilstoši kuram ar to kopuzņēmuma *Duna-Dráva Cement Kft.* (turpmāk tekstā – “DDC”) starpniecību tiek iegūta kontrole pār sabiedrībām *Cemex Hungária Építőanyagok Kft.* un *Cemex Hrvatska d.d.* (turpmāk tekstā kopā – “mērksabiedrības”). Visas šīs sabiedrības darbojas būvmateriālu jomā.

Pēc detalizētās izmeklēšanas procedūras sākšanas Komisija uzskatīja, ka koncentrācija ir nesaderīga ar iekšējo tirgu¹. Savā lēmumā Komisija norādīja apsvērumus tostarp par darījuma Kopienas mērogu, attiecīgo tirgu, koncentrācijas ietekmi uz konkurenci un koncentrācijas dalībnieku saistībām. Konkrētāk, lai apstiprinātu koncentrācijas Kopienas mērogu, Komisija ņēma vērā prasītāju apgrozījumu, kas sasniedza 250 miljonus EUR Eiropas Savienībā, pamatojoties uz to, ka tās bija koncentrācijas patiesas dalībnieces.

Lai pamatotu savu prasību atcelt tiesību aktu, kas tika celta par šo lēmumu, prasītājas apstrīdēja tostarp paziņotās koncentrācijas Kopienas mēroga vērtējumu. Šajā ziņā EK Apvienotās regulas² 1. panta 2. punktā tiek prasīts, lai katra no vismaz diviem attiecīgajiem uzņēmumiem apgrozījums Savienībā sasniegtu vismaz 250 miljonus EUR. Taču, atsaucoties uz prasītāju apgrozījumu, lai apstiprinātu koncentrācijas, ko veic tās kopuzņēmums *DDC*, Kopienas mērogu, Komisija neesot ievērojusi šīs tiesību normas piemērošanas jomu.

Vispārējā tiesa noraidīja šo prasību, un šajā sakarā tā sniedza precizējumus par jēdzienu “attiecīgais uzņēmums”, kura apgrozījums ir jāņem vērā, lai noteiktu koncentrācijas Kopienas mērogu.

¹ 2017. gada 5. aprīļa Lēmums C(2017) 1650 *final* (lieta M.7878 – *HeidelbergCement/Schwenk/Cemex Hungary/Cemex Croatia*).

² Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2004, L 24, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “EK Apvienotās regula”).

Vispārējās tiesas vērtējums

Vispārējā tiesa atgādina, ka, lai gan EK Apvienošanās regulā nav sniegta “attiecīgā uzņēmuma” jēdziena definīcija tās 1. panta 2. punkta izpratnē, tā interpretācijai ir veltīts Komisijas Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma³ 145.–147. punkts. Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, nedz šie punkti, nedz tiesiskās drošības princips, nedz arī EK Apvienošanās regula tomēr neliedz to, ka, lai novērtētu ar kopuzņēmumu īstenotas koncentrācijas Kopienas mērogu, Komisija mātesuzņēmumus kvalificē kā attiecīgos uzņēmumus, ja tie ir patiesie koncentrācijas dalībnieki.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda, pirmām kārtām, ka, lai nodrošinātu koncentrāciju kontroles efektivitāti, ir jāņem vērā faktisko koncentrācijas dalībnieku ekonomiskā realitāte, vērtējot tiesiskos un faktiskos apstākļus katrā atsevišķā gadījumā. Tādējādi attiecīgo uzņēmumu noteikšana noteikti ir saistīta ar veidu, kādā iegādes process ir sākts, organizēts un finansēts katrā atsevišķā gadījumā.

Saistībā ar Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 147. punkta interpretāciju Vispārējā tiesa turklāt precizē, ka tajā ir paredzēti divi pieņēmumi, kad mātesuzņēmumi var tikt uzskatīti par attiecīgajiem uzņēmumiem, lai novērtētu ar kopuzņēmumu īstenotas koncentrācijas Kopienas mērogu. Atbilstoši pirmajam pieņēmumam kopuzņēmumu izmanto kā vienkāršu instrumentu. Saskaņā ar otro pieņēmumu mātesuzņēmumi ir patiesie darījuma dalībnieki. Šajā lietā Komisija uzskatīja, ka uz darījumu attiecas šis otrais gadījums.

Otrām kārtām, Vispārējā tiesa nosprieda, ka nedz pats Konsolidētais jurisdikcijas paziņojums, nedz arī tā Komisijas veiktā īstenošana šajā lietā nav radījusi nenoteiktību, kas būtu pretrunā tiesiskās drošības principam. Vispārējā tiesa uzskata, ka Konsolidētā jurisdikcijas paziņojuma 145.–147. punkts nesniedz pretrunīgus signālus attiecībā uz Komisijas izmantoto pieeju, lai noteiktu attiecīgos uzņēmumus, uz kuriem attiecas koncentrācija. Turklāt koncentrācijas dalībnieki kā rūpīgi uzņēmēji var arī vajadzības gadījumā izmantot profesionālus padomus vai sazināties ar Komisijas dienestiem, lai iegūtu neoficiālu pamācību par koncentrācijā iesaistītajiem uzņēmumiem.

Trešām kārtām, Vispārējā tiesa precizē, ka, lai novērtētu koncentrācijas Kopienas mērogu, nav nepieciešams, lai attiecīgie uzņēmumi, kuru apgrozījums pārsniedz paredzētos sliekšņus, atrastos abās darījuma pusēs. EK Apvienošanās regulas 1. panta 2. punktā tiek prasīts, lai katra no vismaz diviem attiecīgajiem uzņēmumiem kopējais apgrozījums Savienībā sasniegtu vismaz 250 miljonus EUR, nevis tas, ka ir jābūt iesaistītam pircējam un mērķuzņēmumam.

³ Komisijas Konsolidētais jurisdikcijas paziņojums saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2008, C 95, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Konsolidētais jurisdikcijas paziņojums”).